

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDŰS NANDOR

Felölös szerkesztő MARÓT SANDOR

Negyvenmilliárd aranymárkát fizetett eddig Németország

A londoni konferencia folytatta tegnap megkezdett üléseit. Azt a tegnap elterjedt hírt, hogy a jóvátételi bizottságtól a szakértői bizottság amerikai képviselője Young megbízást kapott volna, hogy a jóvátételi összegek likvidálására teljes hatalmu ügyvivői minőségben kezdje meg működését, mára megcáfolták. Young kijelentette, az őt meginterjúvó amerikai újságíróknak, hogy ő tulajdonképpen a szövetségesek meghívása nélkül érkezett Londonba. A konferenciától fog függeni, hogy vajon őt a Dawes-javaslat alkalmazásának kérdésében, mint a javaslat egyik szerzőjét meghallgatják-e, vagy sem. Mindenesetre, ha a konferencia ki fogja kérni véleményét, úgy Young nagyon természetesen a javaslat elfogadása mellett fog állást foglalni.

A jóvátételi bizottság Párisban a londoni konferenciával párhuzamosan ülésezik s Barthou elnökelete alatt tudomásul vette azt a francia és angol kormányok részéről hozzáintéztet felszólítást, hogy a szakértői bizottság által Németországgal szemben a következő követelményeket alapítsák meg:

1. A német nemzetgyűlésnek törvényileg el kell fogadnia a Dawes-javaslat által megállapított elveket és ezeket az elfogadott törvényeket az alkotmány értelmében ki kell hirdetni.

2. Föl kell állítani mindazokat a javaslat kivételére hivatott, valamint ellenőrző szerveket, amelyeket a javaslat előír.

3. Véglegesen föl kell állítani a bankokat és államvasuti társaságokat, azoknak az elveknek megfelelően, amik a javaslatban részletezve vannak.

4. A vasúti kötvények és nagyipari kötvények átszolgáltatása úgy, ahogyan a javaslat eredeti szövege előírja.

5. Azoknak a szerződéseknek az aláírása, amelyek a 800 millió aranymárkás kölcsön elhelyezésére vonatkoznak.

A Dawes-javaslatot éppen a londoni konferencia apropójából élesen megtámadja Harold Moulton amerikai politikus az Institut Of Economist igazgatója. Moulton kifejté könyvében, hogy a javaslatban előforduló számszerű adatokat semmiesetre sem szabad végérvényesnek tekinteni. A javaslat gyakorlatban való keresztülvitele a könyv írója szerint a legnagyobb nehézségekbe fog ütközni. Moulton könyve élénk szenzációt keltett, mert éppen a konferenciát megelőző napokban került Londonban is könyvpiaçra.

A konferenciáról második napon sem kerültek ki a hivatalos kommunikékon kívül tudósítások. Ezek a kommunikéok pedig igen szűkszavúak. Megállapította a konferencia plenáris ülése tegnap az albizottságok feladatát is. Eszerint a konferencia a Dawes-javaslat alkalmazásának megvizsgálása szempontjából mindenekelőtt a fenti ötpontos francia—angol memorandum különösen 5-ik pontjára vonatkozólag fog végérvényes javaslatot terjeszteni a konferencia elé.

A konferencia ülésterméről az angol képeslapok illusztrációk közülnek, Macdonald magas tükörfőremszerű szobájában

folyik a konferencia. Macdonald a többi politikusoktól kissé elkülönítve egy ablak melletti mélyedésben ül. Diplomata-íróasztala előtt s míg a francia, angol és a többi delegátusok egymás között folytatnak megbeszéléseket, Macdonald igen sokszor fordul felvilágosításért kabinetie szakértőjéhez és hivatalnokaihoz.

A második nap történetéhez tartozik még, hogy Jugoszlávia és Románia képviselői tiltakoztak az ellen, hogy nem kellő mértékben kaptak képviselőt a fentemlített bizottságokban. A konferencia első bizottságában az amerikai kiküldött kijelentette, hogy kormánya nem kifogásolja, ha Amerika a jóvátételi bizottságban helyet és szavazati jogot kap arra az esetre, ha Németország esetleges mulasztásait kellene megállapítani. Az amerikai szakértő a jóvátételi bizottság, vagy a hágai döntőbíró elnöke fogja kinevezni.

A falusi állami tanítók erős kifakadása a városi tanítók ellen

Évi rendes közgyűlését tartotta tegnap délelőtt a Biharmegyei Tanítók Egyesülete Fíru Miklós egyesületi elnök vezetésével. A közgyűlést mise előzte meg a gör. kel. templomban, amely után a vármegyeház nagytermébe vonultak fel a megye minden részéből beözönlött állami tanítók és tanítónők.

Az elnök megnyitójában azt fejtette, hogy a tanítóság nagyon szomorú helyzetben van, nem várhatnak senkitől semmit, teljesen saját erejükre vannak utalva, ezt bizonyították az utolsó évek tapasztalatai, amelyek tele vannak ígéretekkel, de az eredmény mégis csak az, hogy magoknak kell segíteni önmagukon.

A jelentések során általános helyeslés és éljenzés követte az egyesület egyik legharcosabb tagjának Ioan Clambes tanítónak előadását, aki a tanítói körzetek évi munkásságának felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentését terjesztette elő.

Jelentése szerint a vidéki körzetek helyzetükhöz képest eredményesen működtek, ellenben a nagyvárosi körzet nem dolgozott semmit egy esztendő alatt.

Támadás a városi tanítók ellen.

Majd így folytatta Clambes: Itt Váradon olyan tanítók vannak, akiket nem az érdem, hanem a barátság, komaság hozott be a városba. Olyanok, akik a magyar impérium alatt Janesinak, Bözsinek kereszteltek gyermekeiket, most pedig hamar románná vedlettek és éppen ezek azok, akik nem dolgoznak semmit. A vidéki tanítók annyira el vannak keseredve a protekciós városi tanítók miatt, hogy egyik tanítótárs, mikor tegnap hívta a közgyűlésre, azt felelte, hogy nem jön a disznók közé. A városi tanítóságra jellemző, — úgy mond, — hogy még erre a közgyűlésre sem jött el. Dicsőró szavakkal emlékezik meg Fíru elnökről, aki fáradhatatlan lelkiismeretességgel végzi a tanítóság ügyeit s nem rajta múlik a városi tanítóság nemtörődomsége.

Legújabb londoni hírek szerint hétfőn meghívják a németeket a konferenciára, ha annak menete kedvezőre fordul. A Martin munkatársa beszélt illetékes amerikai pénzkapacitásokkal. Ezek szerint a német kölcsön jegyzésében az amerikai pénzpiac is résztvesz bizonyos feltételek mellett.

Berlinben hivatalos kimutatás jelent meg, mely szerint Németország a békekötés óta negyvenmilliárd és hatszázötvenkét millió ötszázötvenötezer aranymárka jóvátételt fizetett. Az összeg kilencszerese Franciaország hetvenes háborúja után fizetett hadisarcának és huszszorosa Németország háború előtti évi széntermelés jövedelmének, négyszeres Anglia és az Unio 1913. év előtti kivételének. A kimutatásban nem foglaltatik az a tizennégymilliárd aranymárka, amit Németország a békekötés értelmében, de nem jóvátétel gyanánt fizetett. Ebben benne van a megszálló csapatok ellátása is. Példátlan a történelemben a feltételek szigorúsága, de az is, hogy egy ország három év alatt ennyi hadisarcot fizessen.

Fíru elnök reflektál az előadó szavaira s elmondja, hogy a tél folyamán gyűlésre hívta a városi tanítóságot, az egymás közötti szolidaritást akarta náluk keresztülvinni, de egyedül maradt néhány kollégájával, mert egyik tanító, aki román, káth. vallásból az impérium átvétele után lépett a gör. keleti egyházba, ellene szóltat fel és törekvéseit meghusított. Felemlíti, hogy most a közgyűlésen helybeli kartársai közül csak egyet lát s ez is mutatja nemtörődomségüket.

A régi osztályzatok visszaállítását követelik.

Dimitriu Mateiu hosszú és részletes előadást tartott a mai tízjegyű klasszifikáló rendszerről. A tízjegyű osztályozást abszurdumnak mondotta és a tanítóságot állásfoglalásra hívta fel a régi ötös osztályozás mellett. A mostani tíz jeggyel bukhatni tulajdonképpen senkit sem lehet, mert úgy megosztja a klasszifikációt, hogy a legrosszabb tanuló is tud annyit, hogy megfelelő jegyet érdemljen.

A közgyűlés helyesléssel csatlakozott az előterjesztéshez és dr. Caba Agoston azon indítványához, hogy az augusztus végén tartandó brassói nagygyűlésen a régi rendszert visszaállítására tesznek előterjesztést a kormányhoz.

Meletie Sutiú tanító a fegyelmi büntetésekről tartott oktató előadást, amely után a

Tanítók Bankjának felállítását

fejtette ki Mangra János csékei tanító. Nem helyesli a kolozsvári egyesületnek azt az indítványát, hogy országos tanítóbankot állítsanak fel. Ez a terv általánosan meg is bukott már. Ellenben javasolja, hogy minden megye területén állítsák fel a tanítóság bankját, de minél sürgősebben, mert nyugdíjra nem számíthatnak s az özvegyek, árvák segélyezéséről gondoskodniuk kell, meg kell megelőzni szüntetőni azt a bizonytalanságot, amibe a tanítók

tói kar ma van. Határozatát emelték, hogy a megyei Tanítók Bankjának felállítására az októberi közgyűlésre teljesen kidolgozott javaslattal jön a vezetőség.

Az interpellációk során megemléstésre méltó az, amelyik felpanaszolta, hogy a közigazgatási hatóságok nem támogatják eléggé a tanítói kart. Megkereséseik nem nyerne kellő elintéztést, a büntetéspénze-

ket nem hajtják be úgy, hogy azt kell mondanunk, hogy a közigazgatás segítségét nélkülözik. E tárgyban felterjesztést tesznek a prefektushoz sérelmeik orvoslására.

Végül egyhanguan ismét elnökké választották Fíru Miklóst és általában helyén hagyták az egész tisztikart.

Véres Antal éjszaka két órakor rátorl lakójára két markos indóval.

kamarájából mindent kidobott a valószínűleg alkoholfogyasztás közben, hangos tivornyába kezdtek.

— Hozzá! cigányt! — parancsotta Véres Antal asztalosmester, a Pece-utca 5. számú bérház új tulajdonosa, — ezután ez már minden éjszaka így lesz! Majd megmutatom ki az úr a házban! Ki unia meg hamarabb.

Farkas Jakabék magukra reteszelték az ajtót, mely kongott a szabadoneresztett inasgyerekek ökölcsapásaitól. Előbb a ház lakói ébredtek fel, alsóruhás, rémült emberek, akik a munkanap fáradalmait pihenték, gyülekeztek az udvaron. Majd lassankint az ötös számú ház elé gyülekezett a fél utca. Végre is az egyik lakó felment a rendőrségre, ahonnan az ügyeletet tiszt rendőrgényekkel tért vissza. A rendőrtiszt átlátva a helyzetet, Véres Antallal kipakoltatta az inasokkal elfoglalt kamarát s a szereplők felvonultak a rendőrségre.

— Nem baj, — mondotta Véres úr, — ez az eset még meg fog ismétlődni!

Ennek a megismétlődésnek, azt hiszik, sikerült ezzel elejét venniük.

Tisza István végrendelete az agrárbizottság előtt

A biharmegyei agrárbizottság tegnap hosszas tanácskozás után közbeeső határozatot hozott a radványi birtok kisajátítása ügyében. Elrendelte a környékbeli községek kisajátítási iratainak becsatolását, hogy a bizottság meggyőződhesse arról, hogy a községek mennyiben vannak ellátva erdő- és földigényeik tekintetében. Ennek megállapítása után hozza meg határozatát.

A kérdés elbírálásánál nem mellőzte az elsőfokú bizottság azt, hogy a nagy magyar államférfi hagyatékáról van szó s a határozaton meg is látszik a méltanyosság. A romániai ingatlanok tekintetében azonban az a bökkenő, hogy a tulajdonjog átirása az örökösök nevére még nem történt meg, a budapesti törvényszék hagyatéki végzését a nagyváradi és nagyszalontai bíróságok nem fogadták el, mert a kölcsönösség még nincs meg Románia és Magyarország között. Így a birtok még névleg id. gróf Tisza István nevében áll.

Gróf Tisza István vagyona a hagyatékátadó végzés szerint, — amelyben végrendeletének kiválóbb részei is bennvannak, — a következő:

Végrendelet hátrahagyásával 1918. október 31-én elhalt borosjenői és szegedi gróf Tisza István s Geszten 1918. december 5-én elhalt ifjabb borosjenői és szegedi gróf Tisza István egyesített hagyatéki ügyében felvett hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvének kivenete.

A vagyon áll:

1. Budapesti föltár ingóságokban 1.665,034 K.; Idegen érték 349,412 K., marad 1.315,622 K.

2. Geszti föltár:

Id. gróf Tisza István után ingóságokban 14,586 K., ingatlanokban 1.212,238 K.

Ifj. gróf Tisza István után ingóságokban 58,138 K., ingatlanokban 347 K.

Okányi föltár, sarkadkeresztúri leltár, urai leltár, csengenyfalusi leltár, nagykovácsi leltár összesen az előbbiekkal: 6.852,281 Kor. Hadikölcsönkönyvek: 232.000 K. Jelzőlogban, tordaranyosvár megyei részvények, aradi Weitzer vagongyári részvény, Geszti Hitelszövetkezet betéte összesen 349,412 korona. (Ez természetesen 1918. évi értékű korona). Az okányi ingatlanok nem voltak gróf Tisza István tulajdonai, mert az ingatlan ügy szerzte meg a nevére Tisza István Hatvani Benjammal kötött szerződése szerint, hogy az árverésen fizetett vételárát Hatvani visszafizeti s akkor a birtok viszszerül Hatvanihoz. A vételárát Hatvani letörlesztette, de a háborús zavarok halála megakadályozták abban, hogy Tisza István az ingatlan átirathassa. E birtok értéke tehát levonandó a vagyonból s így az 6.441,969 korona.

Adósság és teher 4.422,922 korona, tiszta hagyaték tehát 2.019,047 korona.

Gróf Tisza István örököseiül a bíróság kiskoru gróf Tisza Lajos Kálmánt, gróf Tisza Jolánt és gróf Tisza Józsefet jelölte meg. A haszonélvezetet id. gróf Tisza Istvánné Tisza Ilona és ifj. Tisza Istvánné Sándor Jolán között úgy osztották meg, hogy első a budapesti, geszti, mezőgyáni és sarkadkeresztúri ingók és ingatlanok felett illeti a haszonélvezet, nemkülönben a román területen levő vagyonrészek felett is, az utóbbit pedig az urai, csengenyfalusi és nagykovácsi vagyonrészek felett.

A végrendelet 1. és 2. pontja szerint id. gróf Tisza István a nagykovácsi, urai és csengenyfalusi ingatlanokhoz tartozó ingókból elsőfokú szülőtségi hitbizományt rendelt felállítani. Ezek a vagyonrészek gróf Tisza Lajos Kálmánt illetik. A hitbizomány a legidősebb fiúra, ennek nem léteben a fiúakra száll át a hitbizományi fiú elsőszülőtségi rend elvei szerint generációról generációra mindaddig, míg olyan törvényes leszármazású fiutódok léteznek, akik törvényes leszármazásukat az örökösök Tisza István nagyapjaitól, néhai borosjenői Tisza Lajosig a fiúágon kimutatni tudják.

A geszti könyvtárt s lakásberendezést a fiúörökösök kapja. A román területen levő nagyváradi és szalontai vagyon az örökösök egyharmad-egyharmad arányban illeti.

Az özvegy 24.000 K. életjáradékot kapott, amelyet az örökösök fizetnek arányosan. A személyzet nyugdíját az uradalmi pénztár fizeti, a nyugdíjasok feleségei a félényugdíjat kapják férjük elhalta után.

Éjszakai lakásháború a Pece-utcán

Csunya botrány zavarta fel éjszaka a Pece-utca csendjét. Az eseményről rendőrségi jegyzőkönyv tanuskodik s az elkecsesítő szekaturáról, amely valószínűleg megismétlődik a napokban, felháborodva tárgyal a mellékutca szegény lakossága.

A Pece-utca 5. szám alatt lakik Farkas Jakab üvegesizsoló munkás hét gyermekével. Kis lakását évek óta birtokos szerezvényen éldegél, ahogy a ház többi lakói, akik mind dolgozó munkás emberek. A házat néhány hónappal ezelőtt megvásárolta Véres Antal Batthányi-utcai asztalos, aki megmaradt régi lakásában, mert hiszen a lakástörvény nem ad módot rá, hogy ujonnan szerzett házában az új háztulajdonos bármelyik lakóját is megháborogassa. Véres Antal reperálni akarta a törvény eme ránkérve sérelmes szakaszát, tervet forralt és hozzákezdett a kivitelhez. Hét lakója közül Farkas Jakab üvegesizsolómunkást szemelte ki, aki a legmunkabátörtebb családapa és emberfeletti munkával igyekszik hét gyermekének felelet és kenyeret adni.

P O D O L Lábizzadás
bónaljizzadás, kipállás
egyetlen biztos szere a
Csanda-féle Podol
kapható CSANDA ENDRE gyógyszerárban
Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) és
minden gyógyszerárban és drogeriában.

Nap- és esőernyők
melyen leszállított olcsó árban kaphatók
Blum Vilmosnál
a Körösparton

Dorian-Terrasse
9 órákor és
Dorian-filmszínház
3 és 6 órákor

A meztelen asszony
(A velencei kur tizán)
Nagyszabású film 6 felv. Rendezte: Fehér Frigyes
A főszerepben: Raoul Aslan, Magda Sonja

Ez a film a híres bécsi
VITA-gyárban
készült

Nagy bolti tűz a Bazár-épületben.

Tegnap este 6 óra után óriási riadalmat keltett egy, szerencsére meglepő gyorsasággal elfojtott bolti tűz, amely a Ferdinánd-uton, a Matula-féle festékkereskedésben keletkezett. A cég Török nevű alkalmazottja parafint főzött denaturált-szesz lángjánál s egy véletlen baleset következtében az olvadt parafin a denaturált szesz tüzebe ömlött.

Alig telt el egy pillanat, fojtó füst áradt a főúti üzletből s a lángok másodpernyi gyorsasággal harapództak el a gyúlékony festékanyag között. Az üzlet tulajdonosai megrémülve futottak az utcára, ahol már akkor nagy néptömeg verődött össze, mert a boltból kiáradó sűrű füstgomoly teljes éjszakai sötétségbe burkolta az égő üzletkörüli utca-részletet.

A tüzoltók az átvághatatlan és átláthatatlan füstbe vakon rohantak bele és két oldalról, a Bazár hátsó-része felől is kezdték lerakni a víz-csőveket.

A főútcái kereskedők között óriási pánik keletkezett, mert az a hír teljedt el, hogy az üzletben negyven kiló benzin van, amelyet a lángok azonnal elérhetnek. Lezuhantak a redőnyöket. A kísérteties fekete-ségbe fulladt utca rémítő látványt nyújtott. A Bazár-épület lakói fejvesztetten rohantak le a lépcsőkhöz, a meglepődött tömeg jóideig azt sem tudta, hogy mi történt.

Matulának ama reménytelen kísérlete után, hogy a még keletkezőben lévő tüzet dezsában és labor-vizekkel oltásuk el, a komoly s a ropogó üzletben félelmetesen sistergő vízi-puskák vették át az oltás nehéz munkáját. A vastag vizsugarak sorjában sodorták le a polcokról az edényeket; a Matula-üzletben ugyanis vas- és edénykereskedés is van. Izzó melegben

ezek az edények jórészt megolvadtak. Az értékek pusztulását még szomorubbá tette azt a látvány, amikor a vakmerő tüzoltók vizsugarai nyomán a levegő tisztultabb lett és látni lehetett az üzlet tulajdonosait, amint fejvesztetten figyelik a tűz rombolását.

Matula fia, aki többször bemelegszedett az égő boltba,

hogy egy-egy fontosabb dolgot kiementsen, meg is sebesült. A hő-ségtől megrepedt kirakat üvege hullott a fejére, amely jelentékeny sebet okozott.

Az özönlő néptömeget rendőrkordon tartotta fenn s a tömeg pszichére édekesen jellemző volt, hogy amikor valaki elkialtotta magát, hogy **vigyázní kell, mert a benzinhordó felrobbanhat**, mindenki azonnal menekült s amikor egy perc múlva ez a robbanás nem következett be, bár félni lehetett, hogy minden pillanatban bekövetkezhet, az égő bolt körül már uira ott gyűrűzött a kíváncsiak elriaszthatatlan hada. Háromnegyed hétre minden veszély elmúlt, a tüzoltók már csak a tűz fészket igyekeztek elpusztítani. Estefelé visszaállott az utca normális menete, megkezdődött a korzó, de a lerombolt üzlet előtt új és új kíváncsiak állottak meg, csodálkozó rémülettel eltelve. Az utcát megtöltötte a terpentín és égett fesék fojtó bűze.

A kárt még nem becsülték fel. Az egész áruanyag tönkrement. Az üzletben épített galéria összeroppant a lángok hatása alatt. A boltban üszkös állványok, kormos vasedények, sár, piszok, hamu és törmelék jelzi a tűz és víz irgalmatlan pusztítását.

A tüzoltók szinte emberfeletti vakmerő munkája nélkül a katasztrófa kiszámíthatatlan méreteket ölthetett volna.

A kávésokat elítélték az árdrágítási pörben

Pár héttel ezelőtt dr. Nistor Virgil királyi ügyész feljelentette a Royal, Elite, Emke és Palace-kávéház tulajdonosait árdrágításért. Az ügyész feljelentésében típikus árdrágításnak nevezi a négy kávéház eljárását, mert 10 deka sonkát 40 leiert, egy feketét 8-10 leiert, egy málnaszörpöt 12 leiert és egy pohár tejet 6 leiert árusítanak.

A tárgyaláson megjelent a négy kávéház tulajdonosa: Fährnich Zoltán, Rein Jenő, Schweitzer Adolf és Vajda Sándor. Athanasiu járásbíró ült az elnöki széken. A kávésok valamennyien úgy vallottak, mint az ügyész: **nem árdrágítanak, sőt még a törvény által megengedett hasznát sem érik el.**

A tanúk közül elsőnek dr. Vostinár János főjegyzőt hallgatta ki a bíróság. Elmondta a főjegyző, hogy a 125 százalékos rezszi felszámítását ő, mint illetékes hatóság engedte meg. Egy időben maximálták a kávéházi árakat, később azonban a vonatkozó paragrafusok alapján feloldották a kávéházi cikkeket a maximálás alól.

Dr. Nistor ügyész: Lenne szives a tanu úr megmondani, mibe kerül a fekete-kávé más városokban?

Dr. Vostinár: Ugy tudom, hogy a nagyobb erdélyi városokban ugyanannyi, mint Nagyváradon.

Teodor Papudoff és Stefan Ciuntu bankigazgatókat mint hites könyvszakértőket hallgatja ki a bíróság. Átvizsgálták a kávésok könyveit és az a véleményük, hogy a kávésok árdrágítanak. Számításaik szerint — a polgári haszon alapján — a feketekávénak 5 lei 75 baninál nem volna szabad többbe kerülni.

Dr. Papp János kereskedelmi és iparkamarai titkár is elmondja a szakértői vé-

leményét. Szerinte a kávésok nem árulnak oly magas árért, hogy a spekulatív törvénybe ütközzenek. Számításai szerint egy feketét 12 lei 10 baniért, egy adag sonkát 44 lei 50 baniért adhatnának.

Athanasiu: A tanu úr szerint tehát most a kávésok veszteséggel árulnak? Még a 30 százalékos hasznuk sincs meg?

Dr. Papp János: Nem azt mondom, hogy nem keresik meg a rendes polgári hasznát. Az én véleményem szerint Nagyvárad a legdrágább erdélyi város.

Dr. Nistor Virgil ügyész hosszú beszédben kétségbevonja, hogy a 125 százalékos rezszi felszámítása jogos volna. Más erdélyi városokból való kávéházi árlapot mutat be a bíróságnak és ezek szerint bizony minden olcsóbb máshol, mint Nagyváradon.

Kérem a legsúlyosabb ítéletet az árdrágító kávésok ellen — fejezte be beszédét Nistor ügyész.

Tacian Roman védő szerint Aradon 135 százalékos a rezszi, pedig lényegesen kisebb város, mint Nagyvárad.

Miután az ügyész nem tudta beigazolni az árdrágítást, — mondta Tacian — kérem a vádlottak felmentését.

Dr. Stern Bertalan hasonló értelemben beszél. Szünet után hirdeti ki Athanasiu bíró az ítéletet, amely szerint **bűnösnek találja a kávésokat árdrágításban és ezért Schweitzer Adolfot 4000, Vajda Sándort 15 000, Fährnich Zoltánt 10 000 és Rein Jenőt 12 000 lei pénzbüntetéssel sújtja.**

A szakértőknél 1700 lei költség megtérítését ítélte meg a bíróság.

Ugy az elítéltek, mint az ügyész felbevezést jelentett be az ítélet ellen.

~~~~~

Megerősítették az erdélyi színházak koncesszió-beosztását.

Kolozsvárról jelentik: Janovics Jenő dr., a kolozsvári magyar színház igazgatója tegnap táviratot kapott a művészeti minisztériumtól. A távirat ugyanúgy közli a koncessziók beosztását, ahogyan azt a Nagyvárad tegnapi számában mi is közöltük. Nagyváradra vonatkozólag tehát az igazgatóválasztás immár elintéztett: Parlagi Brassóba kapott koncessziót s helyébe Nagyváradra Gróf László jön be.

A bukaresti távirat arról is tud, hogy a miniszter elfogadta Janovics előterjesztését, hogy a koncessziót kapott igazgatóktól abban az esetben, ha azok nem fizetnék a színházak nyugdíj-illetményeit, az engedélyeket visszavonják.

Janovics Jenő a távirat vétele után kijelentette a kolozsvári lapok munkatársainak:

— Ha ez a kerületbeosztás tényleg megmarad, az az erdélyi magyar színházat rövidesen csődjébe vezet.

~~~~~
Old England kezlyűi, harisnyái, női és férfi ernyői legjobbak és legolcsóbbak.

Vasárú

tüzletemet átalakítva Nagypiac-tér 2. sz. alól
N. Iorga (Zöldfa-u.) 10. sz. alá

Áthelyeztem

Szolid árak!! Pontos kiszolgálás!!

FRISCHADOLF vaskereskedő

Atlantic nyári mozgó
pontosan 9 1/4 órákor

Apolló mozgó
6 és 9 órákor

1924 július 19 és 20-án szombat és vasárnap

„Új gazdagok”

Eletkép a jelenből 6 felvonásban.

A főszerepben: Werner Krausz és Lee Parry

Az Atlantic mozgóban az előadás keretében **Percel Sári** híres klasszikus táncművész nő személyesen lép fel és mutat be gyönyörű táncszámokat

Rendes helyárak

Elővételi pénztár

Tizennégy év előtti zsebtolvajlásért eljárás indul egy váradai mézárós ellen.

Megírta a „Nagyvárad”, hogy az államrendőrség elfogta Svéd Armin ismert nevű nemzetközi zsebtolvajt, aki utlevél nélkül lépett át a határon. A rendőri nyilvántartásból megállapították, hogy Svéd Armin és Kandó Albert 1910-ben Székelyudvarhelyen — nem Marosújváron, mint tegnap írtuk, — kirabolták Körözsilajos marhakereskedőt. Kilencezer jó békébeli koronát vágta ki Körözsilaj zsebéből Svéd Arminék. Akkor az egész ország rendőrsége nyomozott Svédék után, míg Svédet sikerült elfogni, társa Kandó Albert azonban Amerikába szökött.

Svéd Armin nyolc évig ült a nagy-envedi fegyházba, azután Pestre került. Pesten internálták és Zalaegerszegre került. Zalaegerszegről felpakolták az idegen illetőségüket és felszólították, hagyják el az országot. Svédet egy Urán Mária nevű nővel a román határra kísérték, amelyet utlevél nélkül át is léptek.

A rendőrség megállapította, hogy Svéd társa Kandó Albert mézárósságát egy és fél év óta Nagyváradon tartózkodik. Amerikából mindég félmillió lei vagyonnal jött vissza és még nem bünhődött meg a tizennégy évvel ezelőtti elkövetett bűnéért.

Előállították Kandó Albertet a rendőrségre, ahol megkezdődött az érdekes szembesítés. Svéd és Kandó tizennégy évig nem látták egymást.

— Nagyon megörögdél Kandó, nehezen ismerek rád. Hát te megismersem engem — kérdezte Svéd.

— Nem ismerem magát — mondta Kandó — soha nem is láttam.

Svéd már sokkal ravaszabb ember. Nem akarja berántani Kandót, ráhagy mindent. Hosszas szembesítés után sem értek el semmit a rendőrök. Kandó tagad, Svéd pedig határozottan állítja, hogy három ezer koronát adott Kandónak a lopott pénzből.

Az aktákat átteszik a törvényszékhez, ott fogják majd megállapítani, hogy elvileg tizennégy év alatt Kandó büne. Miután Kandónak vagyona, bejelentett lakása van, szökéstől nem kell tartani, nem tartóztatták le. Svéd Armin és Urán Mariát pedig átkísérték a kolozsvári hadbíróshoz, ahol határátlépésért fogják felelősségre vonni.

A magyar tanítókat nem bocsájtotta el, csak szabadságolta a miniszter

Csak most tudjuk meg, a tanítósággal együtt a közoktatásügyi miniszternek egy rendelkezéséből, hogy azt a huszonöt magyar tanítót, akiknek fizetését a múlt év szeptemberében beszüntette a tanfelügyelőség, nem bocsájtotta el véglegesen, hanem csak szabadságolták és most ismét tanfolyamra rendelték be őket. A tanfolyam Bota Gheorghe tanító, képezdei igazgató vezetése alatt hétfőn megkezdődött, a tanítók bejöttek, szorgalmasan hallgatják a tanfolyamot, azonban anyagi tekintetben úgy állanak, hogy a zömének nincs annyi pénze, hogy a tanfolyam után, augusztus 25-én hazautazni tudjon.

Szilágyi Corbu kerületi inspektor tegnapelőtt tudomásukra adta, hogy a miniszternek egy nemrégiben ideérkezett rendelete értelmében visszamenőleg meg kell kapniok fizetésük 40 százalékát és a korpulenciát, mert nem voltak elbocsájtva, csak szabadságolva, azonban a miniszter rendelete kissé homályos. Felvilágosítást kell kérniük, hogy csak a 40 százalékot, vagy a teljes fizetés kiutalásáról van-e szó.

A tanítók tegnap délelőtt felakarták kérni a prefektust a miniszternél való közbenjárásra, járandóságuk kifizetése érdekében, azonban a küldöttség utközben találkozott Szilágyi Corbu János ker. inspektorral és dr. Caba tan-

felügyelővel, akik felvilágosították őket, hogy a sürgöny már tegnapelőtt elment a miniszterhez és amint a válasz visszaérkezik, azonnal kiutalják a pénzt. Hasonlóan megnyugtatta a tanítókat Gocan Simon kerületi főigazgató is, mire letettek a prefektus felkereséséről.

Szilágyi Corbu inspektor munkatársunknak kijelentette, hogy a járandóságok kifizetése csak napok kérdése. A tanfolyamra nézve meggyőződése, hogy a tanítók nagy része át fog menni a vizsgán, amely a negyed elemi tananyagból van összeállítva. A vizsgálo bizottság tagjai: dr. Gocan Simon, Szilágyi Corbu János és Tulbure György.

Caba Agoston dr. tanfelügyelő így nyilatkozott:

— A törzsfizetés 40 százalékáról van szó, de nem azon a címen, hogy szabadságon voltak a tanítók, hanem azért, mert az alati az idő alatt, míg nem voltak alkalmazásban, különböző vállalatoknál helyezkedtek el, vagy tanítottak. A járulékokat azonban egészben megkapják ezek a járulékok 4500 lejig terjednek. Én különben a miniszterhez sürgönyt intéztem s kértém a rendelet pontos értelmezését.

Ez az indoklás természetesen éppen oly kevésbé áll meg, mint a szabadságolás. Az elbocsájtott tanítók túlnyomó része nélkülözött, tengődött, ugyszólván éhezett. Ez a szomorú igazság.

Jelenet a villamoson.

Réggel 8 órakor a vasút felé menő villamosra szálltam s a percon álltam. A biharmegyei közpórháznál felszállott egy alacsony, szőke, szürkés, alacsony ur.

Jött a kalauz s a x a v a r o g kérdésével fordult az egyik utashoz.

— Mit fizetek? — kérdezte ez magyarul.

— Három leit.

A kalauz odafordult a másik utashoz:

— Tetszik jegy?

Erre az alacsony ur rászólt a kalauzra:

— Beszéljen románul, azért vasuti alkalmazott.

— Kérem, — védekezett a kalauz, — ha nem tud másképp az utas, muszáj magyarul kérdezni s válaszolni neki.

Az utas erre mérgesen rászólt:

— Mi van a sapkáján? Rómán jeleny. Beszéljen az állam nyelvén, vagy tegye le a sapkát, menjen el.

Erre kint a percon s bent a kocsiiban helyeslő nyilatkozatok hangzottak el.

— Ugy van, — mondta egy ur, — itt a vasuton csak románul szabad beszélni.

— De kérem, — mondta a kalauz — ez villamosvasut, nem CFR, nem állami, itt az utas nyelvén is szabad beszélni.

— Hogy mondhat ilyet, heveskedett egy utas, tudni kellene magának, hogy magyarul itt nem szabad beszélni az utassal. Tanuljon meg az utas románul.

— Nem szabad semmi más nyelven, csak románul, — mondta egy fiatal ember.

— Hát hogy értessem meg magam az utassal? — kérdezte a kalauz.

— Schogy, — felelt egy ur, mérgesen és dühösen, — szállítsa le, ha nem tud románul. Tanuljon meg románul.

— De ez egy vállalat, — védekezett a kalauz, — nem szabad gorombáskodni az utassal. Azt hittem, hogy jó az, ha magyarul is tudok.

— Kár — felelt egy utas

A kalauz — egyébként román ember — hosszabb védekezésében magyarul meg ezután, hogy őt a jóindulat és kötelességtudás vezette; az utas nem tudott románul s valahogy fel kellett világosítani. Az utasok erre újból agresszíve lehurrogták. Én pedig azon gondolkodtam, hogy mi lenne velünk, magyarokkal, ha a villamoson, egy közüzemen se utazhatom, míg románul meg nem tanulok és magyar ismerőssémmel egy szót se válthatok, csak halgatom, néma ülhetek a sarokban.

Az vigasztal, hogy a villamos vasut igazgatósága nem osztja a türelmetlen utasok sovínysza felfogását. Üzletileg nem is engedhetné meg azt a lukszust, hogy a magyarul beszélő utasokat bojkottálja. Az esetet azért közöljük, hogy lássák maguk a reális és okosan gondolkozó románok is, hogy milyen abszurdumokat teremt az oktalan türelmetlenség.

Szavazzunk a „Nagyvárad” regényközlésére

A „Nagyvárad” abban a törekvésében, hogy olvasóinak ne csak a napi eseményekről nyújtson a körülményekhez képest minél pontosabb tájékozódást, de egyben szépirodalmi téren is kiegészítse a közönség igényeit, gondos kiválasztásban a ma élő magyar írók legkiválóbbjaitól közöl érdekessé, nívós regényeket. Legutóbbi időben a regényfolytatásokat naponta közöltük, míg legújabbban — két-három hete — a napi regényközlés helyett arra a rendszerre térünk át, hogy hetenkint háromszor nem kurtá folytatásokat, hanem oldalszámú regénymelléleteket adunk.

Részünkről ez a változtatás nagy áldozatot jelent, mert így sokkal többet adunk a regényrészletekből s a regényt gyorsabban pergettük le, mint a napi közlésekkel. De tulajdonképpen a budapesti lapok áldozatkésztségét is, melyek hetenként csak egyszer, vasárnap adnak regénymellékletet, míg mi hetenként háromszor közöltük a mellékleteket. Tettük azonban a változtatást azért is, mert olvasóink közül többen mutattak rá arra leveleikben, hogy a közönség, egyrésze szívesebben veszi a hetenként egyszerű-kétszer kapott hosszabb regénymellékletet, mint a kurtább lélekzött napi folytatásokat.

Visszont legutóbb többen fordultak hozzánk: miért térünk el régi szokásunktól, a napi regényközlés módját illetőleg? Ez utóbbi levelek írói a naponta való közlést előtérbe helyezik a heti háromszori melléklettel szemben.

Mint hogy pedig szerkesztőségünk legbőbb óhaja természetesen ma is az, hogy az olvasót izlése és óhaja szerint legteljesebben kiszolgáljuk, úgy határoztunk, hogy a közönség döntéséhez fogunk alkalmazkodni. Egy héten keresztül szavazó-lapokat közlünk a „Nagyvárad”-ban. A szavazó-lap segítségével döntsek el maguk az olvasók, vajjon napi közleményekben, de rövidebb folytatásokban, vagy pedig hetenkint háromszor, oldalas mellékletek keretében közöljük-e regényeinket. A levélben, vagy személyesen hozzánk juttatandó szavazó szelvényeket egy hét múlva fogjuk összeszámolni s további regényközléseink kérdésében magunkat teljesen a többség véleményéhez fogjuk tartani.

A szavazó-cédulán a szavazás úgy történik, hogy csak a megfelelő szelvényt küldjük a „Nagyvárad” szerkesztőségébe, míg a meg nem felelt levélgyva visszatartjuk. Az első napi szavazó-cédulát itt küldjük olvasóinknak:

Kivánom a „Nagyvárad” regényének napi folytatásokban való közlését.

Kivánom a „Nagyvárad” regényének heti háromszori mellékletben való közlését.

Ez a szavazás az első olvasásra bizonyára mucsainak fog feltűnni. De aki olvassa a párisi nagy lapokat, az tudja nagyon jól, hogy a francia világlapok sokkal jelentéktlenebb kérdések felett szavaztatják meg a közönséget. Annak eldöntése különben, hogy a publikum milyen formában és adagokban óhajtja élvezni a napisajtóban közölt regényt, nem is közömbös, mert ez az olvasók izlésére, gondolkodására, de — mondjuk — pszichizására is jellemző.

Az iparkamara meg akarja vásárolni az Artibuszt

A „Sentinela” egyik legutóbbi száma igen érdekes tudósítást közöl a sokat vitatott Artibusz sorsáról. Ezek szerint a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara hajlandó megvásárolni az Artibusz-épületet, kész folytatni az építkezési munkákat abból a célból, hogy az Artibusz kulturális előadásokra, koncertekre, de főképpen állandó kereskedelmi és ipari kiállítások rendezésére alkalmas legyen.

A Sentinela melegen támogatja ezt az eszmét, amely a mi nézetünk is, igen jó és megvalósításra érdemes.

Tudvalevő, hogy Nagyvárad városa 500.000 leiert akarta az épület megvásárolni, de ennek a vételnek főleg az az akadály, hogy nincs pénze a munkálatok folytatására. A kereskedelmi és iparkamara részvénytársaságnak 800.000 lejt ajánlott fel és rendelkezik is azokkal a pénzügyi forrásokkal, amelyekből a végleges felépítés költségei fedezhetők lennének.

A magunk részéről hisszük, hogy ez elé a terv elé semmi akadály nem fog görbülni. A város szívesen lemond az Artibusz megvásárlásáról, hiszen erre úgyis csak azért került volna a sor, hogy a város mentesítse azokat az iparosokat és jóhiszemű altruistákat a veszteségeiktől, kik obligóban vannak az Artibusznál. Ha azonban a kamara kész az Artibusz-problémát megoldani, a város természetesen készséggel átengedi ezt a feladatot a kamarának. Tudomásunk szerint a kamara esztétikai szempontból is teljesen kifogástalan külsőt ad az Artibusznak úgy, hogy e tekintetben nem lesz akadály a terv keresztülvitelének.

ÚJ DONSAKOK

Szerkesztőség és kiadói hivatal:

Strada Prințul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadóhivatalos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy hónapra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadói hivatal és a Híradás Hírlapiroda. (Telefon 13—01.)

Félix-fürdő

vasárnap július 20-án

Anna-bál

a Roznyai Trio estélye

A visszautazásra autobus áll rendelkezésre

* Szilágyi Corbu János kerületi inspektor. A közoktatásügyi miniszter Constantinescu Aritor kerületi tanügyi inspektort Craiovába helyezte át és helyébe Szilágyi Corbu János biharmegyei inspektort nevezte ki kerületi inspektornak. Szilágyi Corbu János előléptetése összefüggésben van azzal a munkával is, amit a tanfelügyelőségénél történt sikkasztások felderítésében eredményesen végzett.

* Jegyzőhelyettes Eledsen. Dr Popovici Miklós prefektus az eledsi főfűgészterti jegyző hivatalának ellátásával Nyilasztör Sándor aradi megyei jegyzőt bizta meg.

* Sirkőavatás. Tudatjuk rokonainkat és ismerőseinket, hogy néhai Ehrenfeld Márton sirkő felavatása folyó hó 20-án délután 4 órakor lesz. Felesége és gyermekei.

LEGUJABB

Gróf László a nagyváradai színház igazgatója.

Parlagi Lajos, a nagyváradai színház igazgatója a tegnapi délutáni postával megkapta a szépművészeti miniszter koncesszióját a brassói színházra. A nagyvá-

Sulyos botrány az

Páris, július 18. Garai, Posta és Schenker Zoltán magyar vívók bejutottak a kardverseny döntőjébe. Teljesen kieseti Terstyánszky, aki az utóbbi napok izgalmainak hatása alatt összeroppant. A pénztéki döntőben Posta, Garai és Schenker megkísérlék, hogy Fuchs Jenő örökét megtartsák a magyar sportnak.

Bartha Károly a százméteres hátúszás döntőjébe bejutott. Ideje 1 p. 19.4 mp. A honolului Lunningot, aki pedig 1 p. 14 mp.-es időt ért már el, diszkvalifikálták.

A női trambulínúszásban és búvározásban ma tartották meg a válogató mérkőzéseket. A három első a döntőbe került.

Első csoport Becker (Amerika) 6 pont, második Roggin (Amerika) 13 pont, harmadik Biernett (Ausztria).

Második csoport: Első Fletcher (Amerika) 7 pont, második Johnson (Svédország) 10 pont, harmadik Ollyvier (Svédország) 19 pont.

Az olimpiai műugrásban White (Amerika) 7 pontot, Desjardins (Amerika) 8, Pinktor (Amerika) 15, Linzmark (Svédország) 22, Eve (Ausztrália) 26, Helquis (Svédország) 30, Sjober (Svédország) 34, Harissing (Hollandia) 39, Balasz (Csehszlovákia) 44 pontot kapott.

Páris, július 18. A kardvívás döntő mérkőzésében ma incidens történt. Egy magyar bíró felszólalt az ellen, hogy Puhlitz, az olasz favorit, túlságosan könnyven leegyeztetné a mérkőzést, amit nyilvánvalóan a val ér el, hogy olasz ellenfelei nem vesznek

radi színházat Gróf László kapta meg. Parlagi a koncesszió szerint Brassóban csak három hónapig játszhatna, kilenc hónapig pedig a körlet városáiban.

olimpiai játékokon.

komolyan a mérkőzést. Az olasz vívó erre megtámadta a magyar bírót. A mérkőzést azonnal felfeszakították és összehívták a döntőbírószágot. A bíróság az olasz vívót kizárta, a mai mérkőzést érvénytelennek nyilvánította és a mérkőzés holnapi megismétlését rendelte el. Híre jár, hogy a három másik olasz vívó is visszavonul.

Páris, július 18. A Pétervnyé—Krencsey-pár a tennisz női páros versenyben nem állott ki s így kisorsolt ellenfeleik az amerikai Wigheman—Wills-pár játék nélkül győzött. A vegyes párosban a holland Boarmann—Timmer-pár 6:4, 6:2 arányban győzött a magyar Pétervnyé—Kelemen-pár ellen.

Páris, július 18. Sikerült a franciáknak a vízipólóban az olimpiai győzelem megszerzése, fölényre valló eredménnyel győzve 3:0 arányban a favorizált belgák ellen.

Páris, július 18. Amerika volt ma az élen a nyolcasverseny döntőjében. A yankeek részéről Yale egyetem szerezte meg az olimpiai győzelmet 6 p. 35.4 mp.-es idővel Kanada Toronto-nyolcása előtt, amelyet háromnegyedessel hosszal Olaszország, majd további félhosszal Anglia követett. Kanada ideje 6 p. 49 mp. Négyesben első Svájc 7 p. 18.4 mp.-el, második Franciaország 7 p. 21.4 mp., két és félhosszal hátrább Amerika s Olaszország. Az egyesben az angol Beresford győzött 7 p. 29.2 mp.-el az amerikai Gilmore előtt, akinek 7 p. 57 mp. pult az ideje. Harmadik a svájci Schneider.

Véres összecsapások jugoszláv csapatok és a macedón lakosság között.

Róma, július 18. A jugoszlávok és a macedónok között véres összecsapás történt. Galice falu mellett jelentékeny számú tagból álló macedón banda összejött a jugoszláv miliciával. Az ütközetben a

község lakossága is részt vett s kétszáz ember elesett. A jugoszláv katonaság tizenöt tisztet veszített. Bejta bandavezérnek sikerült elmenekülnie.

* Revízió alá veszik az üzletek vízdíjait. A vízüzem igazgatósága tegnapi ülésén tárgyalta le azt az előadói javaslatot, mely tekintettel a házberjövedelem emelkedésére, a jelenlegi vízdíj tarifa mérséklése mellett foglalt állást. A javaslatnak megfelelően a 12 százalékos vízdíjat 10 százalékra, a 8 százalékos csatornázási díjat hatra szállította le az igazgatóság. Egyben elhatározták, hogy az üzletek vízdíjait is a vízvonnaknak megfelelően redukálja a közüzem igazgatósága. Mindez természetesen is, sőt szükséges is, mert hiszen az altruista üzemek tavaly is jelentékeny hasznot mutattak ki s rezszi költségük közzelfekvön sem növekedett abban az arányban, ahogy a bevétel emelkedett. A taxákkal amugy is tulterhelt kereskedelem igazságos elosztást kíván.

* Perczel Sári táncestélye az Atlanticban. Ahogy kijött a színpadra és elkezdett az akrobataszerű balletbe, a hozzáértő szemek azonnal látták, hogy itt nem mindennapi tehetség táncol. Perczel Sári, a 18 éves debreceni urileány csodálatosan szép táncával egyszerre belopta magát a közönség szívébe. Világhírű táncosnők, — a berlini Wiesenthal Gräte és az orosz Ellen Fells — tanítványai után lépett először a nyilvánosság elé Budapesten, majd Bécsben és Berlinben Perczel Sári. Mindenütt győzött muzikálitása, nagy táncakézsége és plasztikus vonalai, amelyek illúziót keltenek. A szem-

játék, ami a klasszikus táncoknál nem annyira érvényesül, mint Perczel Sári kreációinál, amelyek egyik sablonba sem szoríthatók be. Perczel Sári tiszteletére zsúfolásig megtelt az Atlantic nyárimozij és a nagyközönség forró ünneplésbe is részesítette a kis táncosnőt. Plasztikai gyakorlatai — amelyek mind külön-külön is egy lenyűgöző táncszámok keltették a legnagyobb hatást. Grieg muzsikára táncolt: Büntudat, Fohász, Wagner: Tűzvarázslat olyan művészi munka volt, amelyhez hasonlót Nagyváradon még keveset láttunk. Legnagyobb sikert a „Templomi tánc”-cal ért el Perczel Sári. Misztikus keleti muzsikára táncolta olyan kifejező, öntudatos mozdulatokkal, amely már a nagy táncosnőt jellemzi. A magyar repészdíj után is lelkesen ünnepelték Perczel Sárít. Az „Új gazdagok” című filmslágerbe is beillesztett az Atlantic igazgatósága több táncrészt, így az egész előadás szkeccsszerű volt. Perczel Sári romániai turnéja során több estén Bukarestben is fel fog lépni. Nagyváradon még három estén fog teljesen új műsorral táncolni az Atlantic moziában. (—)

* Adomány az érminszenti emléktáblára. Adorján Emil dr. tegnapi este küldött be a Nagyvárad szerkesztőségébe azzal a kívánsággal, hogy az összeget juttassuk el az érminszenti Ady-emléktábla költségeihez való hozzájárulás címén, az Ady-ünnepek Zilahai rendezőségéhez.

Azon töröm a fejem kedves Szerkesztő ur, hogy közérdek-e vagy magánédelek-e az, hogy a Gerliczy-utca 14. szám alatti határsági engedély nélkül épült pezsgőgyár, vagy konyakgyár forró és

fojtó füstjét és a kiöntött cefre illatát nekünk kelljen nyelni. Egyízben felhívtuk már erre Kőszeghy főmérnök ur figyelmét, ki azonnal ki is küldött egy urat az ügy felülvizsgálatára és megállapítást nyert, hogy ezt a helyiséget lakóháznak engedélyezték, a hatóság tudta és engedélye nélkül csináltak pezsgőgyárat belőle olyan alacsony kéménnyel, mely mint lakóházi kémény sem felel meg az építési szabályoknak és így mi abban a kellemetlen helyzetben vagyunk, hogy a forró nyári napokon lakásunkba tudól be a még forróbb füst úgy, hogy kénytelenek vagyunk ajtókat, ablakokat állandóan csukva tartani. Reméljük, hogy jogos panaszunk végre eljut illetékes fülekhez. Ennek elvártában vagyunk illő tisztelettel: Gerliczy-utca 16. számú ház lakói.

* **Eljegyzés.** Neumann Aranka urleányt eljegyezte Grósz Béla. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Kik jutottak újabban Váradon az állampolgárok listájára.** Nagyváradon legújabbban a következőket vették fel a román állampolgárok névsorába: Cuza-Voda (v. Szacsavay) utcai lakosok: Pollacsek Andor 26, Schwartz Mayer 26, Weisz Ferenc 26, Halász Andor 26, Székely József 27, özvegy Feuerlich Ignác 27, Tóth Pál 27, Benedek Sándor 27, özvegy Freiberger Farkasné 27, Schwartz Erzsébet 26, Avram Iancu (v. Kossuth Lajos) utcai lakosok: Fritz Sándor 1, Horváth Gedeon 1, Bleyer Adolf 1, Egyri Gergely dr 22, Szücs Mór 1, Csillag Ignác 4, Sebő Anna 4, Lónyai Mária 1, Pollák Ignác 4, Jova Gábor 4, Büchler Mór 4, Fehér Tivadar 3, Grósz Béla 2, Székely Sándor 3, özvegy Léwy Lázárné 4, Vass Emil 3, Kun Adolf 3, özvegy Kepes Mórné 3, Kepes Ferenc 3, Nagy Lajos 3, Balkányi Lajos 3, Török András 3, özv. Schönfeld Lajosné 22, Soltész József 3, Tyroler József 22, Vitracl Gábor 2, Kovács József 3, Bányai Róza 3, Szücs Mária 2, Molnár Mária 22, Ladányi Lajos 22, Richter Gyuláné 22, Seiler Miklós 22.

* **Fizetéseképtelenség Belényesen.** Löwi Dávid és felesége belényesi kereskedők tegnap bejelentették a nagyváradai csődbírósnál fizetéseképtelenségüket s kényszerelvezséget kérnek. Fizetnek 30 százalékos kvótát.

* **Megverték egy asszonyt.** Lapunk mai számában megírtuk ily címen, hogy özv. Bugyi Imréné panaszt emelt a vizsgálóbírószágon, hogy őt megverték, de hiába ment e miatt panaszra a velencei rendőrségre. A velencei rendőrség vezető kapitánya ezzel szemben Balogh Imréné aláírásával ellátott jegyzőkönyvvel igazolja, hogy Bugyinét és Balogh Imrénét maga a rendőr állította elő utcai verekedésért. Orvosi bizonyítványt Bugyiné nem mutatott fel és nem is kérte a panasz felvételét és így őket a kapitány arra utasította, hogy kölcsönös becsületért indítsanak egymás ellen pört a járásbírósnál. Egyben figyelmeztette őket, hogyha még egyszer az utcán verekeznek, utcai csendháborítás miatt a kihágási bíróság elé kerülnek.

* **Ories S. Esing** máramarosi csodarábbi fia tegnap Váradra érkezett. Látogatóinak megmondja multját, jövőjét. Fogad szombat estétől kezdve Gojdu (Beöthy Ödön)-utca 16. szám alatt levő szobájába. Ories Ábrahám örökölte apjától csodálatos tehetségét és ahol megfordult, mindenütt a legnagyobb hírnévre tett szert.

* **Herzl Tivadar** halálának évfordulója. Herzl Tivadar halálának husz éves évfordulóját hétfőn este fél 8 órakor tartja meg a helybeli özszzsidóság a Kereskedelmi Csarnok dísztermében. A cionizmus fejlődéseit alapos felkészültséggel fogják ismertetni Herzltől napjainkig. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát a Ceiri Mizráchi rendezősege.

* **Elveszett** egy gummikabát csütörtök este a Perces-utca 3. számtól a Szaniszló-utcaig át a Széles-utca 6. számig. Megtaláló jutalom mellett adja át a Micsa hangszer kereskedésben.

* **Függöny** tuszor minden szélességen Hajnal és Rózsacégnél.

* **Villamosmű által felülvizsgált** és javításra utalt villamos berendezéseket feleség mellett legoosóbban javítom. Stern, Str. Vlahuta (Szent János-u.) 20. Telefon 556. szám.

* **Böszörményi szalonba** Szt. János-u. 33. model filcálapok minden árban kapható.

* **„Mária lak”** kellemes kirándulólhely. Kitiño uzsonna, rendelésre vacsora. Telefon 175. (Volt Stepper-kert.)

* **A legdivatosabb férfi és női-szőve** tek Hajnal és Rózsacégnél.

* **Havi fűszerbevásárlásnál** 5% rabatot ad Aszódi Sas-palota.

* **Gabonás zsákok** legoosóbban Helfy zsáküzletben Kossuth-utcaig kaphatók.

* **Havas és Grünfeld** szövetei legjobbak, legoosóbbak Kossuth-utca 8. szám.

* **Legszebb ingzefirek** Hajnal és Rózsacégnél, J. Vulcan (Nagy Sándor) utca 1. szám.

* **Divatos sima és mintás nyers selymek,** marcisetek, grenadinok, crem szövetei Rimanóczy-utcaig, Kertész Reclám üzletében olosóbbak, mint bárhol.

* **„Kegelet”** temetkezés a Sas alatt.

* **Opál batiszt** minden színben 127 lei Hajnal és Rózsacégnél.

Köverség, elhajosodás ellen! Daliell-Thé

bizos hatású angol soványító tea. Teljesen ártalmatlan! Csak eredeti dob. 4 heti kúrara 300 Lei, 8 heti 540 Lei. Postai rendeléseket ajánlottan küld: Főleakat Salvator-gyógyszertár, Bratislava Pozsony, Domplatz. **Asthma** ellen legioobb az angol **Vivamol**.

Megjelent

a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárának

uj katalogusa.

Ára 10 lei.

ASZTALOSOK BUTORCSARNOKÁBAN

Strada General Moşoiu (Kert-utca)

a legszolidabb kivitelen és nagy választékban kaphatók: ebédlő, háló, iroda és konyha berendezések, jégsekreányok, gyermekágyak, hencsererek stb.

MOZI

— **Dorian Terrace és Dorian-Himsein** ház — ma, szombaton: „A meztelen asszony” (Velencei kurtizán) dráma 6 felvonásban. Rendezte Fehér Frigyes. Főszerepben Raoul Aslan és Magda Sonja. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor — 3 órákor mérsékelt helyárak. — Jön: „Az élő céltábla” hatalmas cirkusz-film.

— **Atlantic, Apolló-mozgók.** A siker jegyében pereg az „Uj gazdagok” film, az Atlantic és Apolló mozgók legújabb slágerje. A film gyönyörű rendezése, a tárgy kiválósága, a szebbnél-szebb természeti jelenetek mind biztosítékaí ama sikernek, amit az Atlantic és Apolló-mozgók áldozatkész igazgatósága e filmhez fizött. Mindenkit meglepett és gyönyörködtetett e film újszerűsége s Werner Krausz és Lee Parry játékát a legismertebb szavakkal honorálta mindenki. Bámulat tárgyát képezte a fiatal, bájos táncművésznőnek, Perczel Sárának teljesítménye. Kiforrott tánc tehetség, Terpsichore hívatott papnője ő. Koreografiai tanulmányai tökéletesek s főképpen plasztikai stúdiuma az, amely kiváltságos tehetségének legszebb bizonyítéka. Általános tetszés és forró taps kísérte minden számát.

TŐZSDE

Zürich, július 18. Nyitás: Newyork 550, London 2405, Páris 2795. Bukarest 247 fél, Budapest 0.0068 fél, Bécs 0.0077 egyn., Prága 1627 fél, Milánó 2365.

Bukarest, július 18. Zárlat: Devizák: Páris 1168, London 995, Newyork 226, Róma 985, Zürich 41 fél, Bécs 31, Prága 665.

Valuták: Font 980, frank 1210, svájci 41 fél, lira 10, dinár 270, dollár 225, osztrák 32, magyar 28, szokol 685, léva 150.

Zürich, július 18. Zárlat: Berlin 10 0-sa 131, Amsterdam 208 egyn., Newyork 549 fél, London 2401, Páris 2805, Milánó 2362, Prága 1627 fél, Budapest 0.0068 fél, Belgrád 650, Bukarest 247 fél, Bécs 0.0077 egyn.

Budapest, július 18. A pénteki értékpapírtőzsde zárata: Angol-Magy. 50 fél, Magy. H. 580, Olasz-b. 20 fél, Allamv. 535, Mercur 11, Ker. bank 1305, Belvárosi 26, Pesti Hazai 3850, Borsod-Misk. 113, Első bp. gőz 135, Beocsini 1050, Kőszén 3250, Urikányi 1060, Kaburg 40, Fegyver 1575, Ganz-Danub. 3290, Ganz-Vill. 1550, Láng 132, Schlick 70, Izzó 770, Flóra 95, Karton 83, Borsodi szén 115, Adria 1125, Cukor 2725, Georgia 476, Olaj 70, Phöbus 36, Villányi 57, Guttman 350, Malomsoki 875, Ofa 585, Rézb. 150, Nasici 2625, Zabolai 104, Tröszt 96.

Budapest, július 18. Gabonátőzsde. Nagy szilárdság. Uj buza tiszavideki 347—355, óbuza 350—360, budapesti uibuza 380—385, tavalyi 390—400, ujrozás jászágú 290—295, rozsz budapesti 315—320, zab budapesti 350—355, vidéki 320—335, tengeri tolnai, zalai 280—285, bácskai 275, árpa tiszavideki 280—285, repce borsodi, nőgrádi 540 ezer korona.

Dr Schilling Árpád kizárása.

Megírtuk tegnap, hogy a Biharmegyei Orvos-Gyógyász és Természettudományi Egyesület dr Grósz Samu indítványára kizárta tagjai sorából dr Schilling Árpádot. A kizárás indoklása a választmány előterjesztése szerint a következő:

Schilling drt annak idején a választmány egyhangúlag kizárta az Orvos-Gyógyász és Természettudományi Egyesület tagjai közül és ezt a határozatot maga a választmány vitte végleges döntés végett a közgyűléshez.

Schilling dr mint ismeretes, a legkülönbözőbb betegségeket gyógykezelte állítólag általa feltalált gyógyszerekkel, vagy gyógyszerekkel, melyek műbenlétét senkinek, a kollegáknak sem, még a konsiliáumokon sem árulta el, ellenben biztos gyógyulást ígért oly esetekben is, melyekben ez a dolog természetében folyólag lehetetlenség volt.

Bár előrelátható volt, hogy Schilling dr állítólagos találmányát nem lehet komolyan venni — legfeljebb a naiv és könnyenhitő közönség veheti annak — erre mutatott a titkos szerekek ugyszólván valamennyi létező betegségre ellen való alkalmazása, erre mutatott Schilling drnak egyébként ismert homeopátiás gyógykezelése is, amit a komoly, természettudományi alapon álló orvosnőudományi badarságnak tart: mégis a közgyűlés elhalasztotta a döntést e kérdésben mindaddigra, míg a Schilling dr állítólagos találmányáról pontos tudomást fog szerezni. E célból, minthogy Schilling dr a kiküldött bizottság előtt még szigorú diszkréció mellett sem volt hajlandó a szerek műbenlétét elárulni, áttette az ügyet a konsiliáum saniti. superior-hoz oly célból, hogy ez a rendelkezésre álló eszközökkel állapítsa meg a Schilling dr által használt titkos szerek összetételét és állítólagos hatását.

Az iratok tényleg be lettek terjesztve és vártuk a cons. san. sup. intézkedését. Időközben Budapest az „Orvosi Hetilap”-ban megjelent Schilling dr cikke, melyben felfedi és közli gyógykezelését és így a cons. san. sup. ezirányú tevékenysége, illetve az egyesület részéről ennek bevárása feleslegessé vált.

A cikk, melyet az „Orvosi Hetilap” az orvosi irodalomban szokatlanul előtűzött kritikai megjegyzéssel közölt, mindenki előtt nyilvánvalóvá teszi, hogy Schilling dr gyógykezelésének alapját képező hypothésisek együgyűségek, a között eredmények a komikulatú határos naivitással vannak megállapítva úgy, hogy a cikk mindenben megerősítette azt a vélemény, melyet az Orvos-Gyógyász és Természettudományi Egyesület erről az eljárásról a körülmények mérlegelésével, a dolgok logikus megítélésével ellene megalkotott.

Minthogy illy módon nyilvánvalóvá lett, hogy Schilling dr működésével kompromittálta a komoly, becsületes törekvő orvosi tudományt, minthogy eljárása, mely a naiv és könnyenhitő közönséggel szemben a kizárás minden ismérvét magán viseli, kompromittálta az orvosi kart, minthogy a titkosításokkal a többi orvos komoly rendelkezéseinek semmibevevásával, sőt öcsárlásával megsértette az orvosi etikát és a kollegiális tekinteteket, a választmány indítványozza: mondja ki az Orvos-Gyógyász és Természettudományi Egyesület, hogy Schilling drt nem tartja méltónak arra, hogy kebelében helyét foglaljon és ezért őt az Orvos-Gyógyász és Természettudományi egyesület tagjai sorából kizárja.

Dr Schilling Árpád a kizárásra vonatkozólag a következőképen nyilatkozott:

A választmányi határozat a tényeknek meg nem felelő sok olyan adatot tartalmaz, amelyekkel nem akarok vitába szállani.

— A kizárás tényét valóságos kulturbotránynak tartom. Mindent elkövettem, hogy ez meg ne történjen, mindent megtettem, amit önzérte ember megtehet. Magamat az egész ügyben hibásnak nem tartom. Bizalommal tekintek a jövő elé, amely engem fog igazolni.

— Az Orvosi Hetilapban megjelent cikket ugyszólván kiereszkaitok beküldtem. Kísérletezés, adatok gyűjtése közben nem hagytam nyugodtan dolgozni, míg a cikk meg nem jelent. Most aztán hypothésiseimet együgyűségnek, között eredményeimet a kommunikum határos naivitásnak minősítik. Erre csak azt mondhatom, hogy ezek a megállapítások igazolják ama feltevést, mennyire szubjektív érzésekből táplálkoznak.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: János vitéz, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Hegyek alján, operabemutató, premier helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Szatmbul rózsája, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Három grácia, újdonság 7-szer.

Hétfő: Róman előadás.

A hét összes előadására már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

Károlyi Leona Nagyváradon

*

Félhomályos, üres nézőtér, tipikus déli előtti főpróba ideje a színházban. Főnn, a színpadon a „Hegyek alja”-nak fináléja hasogatja a kulisszákat, lenn, egy jobb oldali szölyén valaki némén figyeli az operaegettes munkáját.

Ismerős nagy, kerek, mosolygó szemek... de ni, az arc hirtelen megnevésedik. A hölgy mélyebben huzza szemébe a kalapot, aztán feláll, kisiet a foyerba.

Régi színészek, színésznők összefutnak:

— Károlyi Leona!

Igen, ő az, a régi primadonna, a János vitéz, a Tatárjárás diadalmas színésznője. Károlyi Leona néhány napra visszajött Nagyváradra s első útja a színházhoz vezetett. S a régi forró esték hangulata megrohanja a nagyszerű asszonyt. Károlyi Leona sir.

A fiát, nagy fiát jött meglátogatni Erdélybe. Egyik fia Csikmegyében van s Károlyi Leona úgy szeretné, hogy valahol Nagyváradon helyezkedjék el. Közelebb lenne hozzá az édesanya.

A volt primadonna különben mitem változott, mióta elhagyta Nagyváradot. Friss, rugékonny, fiatal asszony, aki még megengedi magának azt a lukszust is, hogy lekupja fejéről a kalapot s a kurtányvrt hajából a homloka felett inceselkedő pár ősz hajszálát tréfásan mutatja:

— Gyerekek, rohan az idő...

Hogyan került el Sik Rezső Nagyváradról?

A várad színház régi szép napjainak emlékei elevenednek fel jövő héten. Sik Rezső, a budapesti Városi színház kitűnő művésze két estén keresztül ott fogja ragyogtatni ritka tehetségét a hét évvel ezelőtt elhagyott rivalda előtt. Pénteken az Ezred apjában rákövetkező hétfőn pedig a Velencei kalmár Schylochjában látjuk viszont a pályája delelőjére érkezett színészt.

Mindkét szerep ugynevezett parádés szerepe a vendégszereplőnek. Az Ezred apja pedig különösen azért nevezetes Sik Rezső életében, mert ebben a darabban bucsuzott annakidején Nagyvárad közönségétől.

Sik Rezsőt nagyváradai ismerősei és barátai természetesen szívólv jövő szeretettel fogadták. Valaki még emlékszik a művész Budapestre történt szerződésének körülményeire. Faludi és Tapolczay akkor Tompa Bélát, Bihari Sándort, Vigh Mancit akarta szerződtetni s előzetes megbeszélések után a szerződést a Csárdáskirálynő egyik előadásától tették függővé. Pár napig voltak Nagyváradon Faludi és Tapolczay s szerződöttük utjok eredménye az lett, hogy Sik Rezsőt vitték magukkal, Tompát, Biharit és Vigh Mancit pedig tovább is itthagyták Váradon.

A hét év múlva visszatérő művész vendégszereplése elé egész Nagyvárad a legnagyobb érdeklődéssel tekint.

— A Hegyek alján. Ma este lesz a bemutató előadása a Hegyek alján című három felvonásos operának, melynek minden egyes szerepét az opera együttes legjobb erői játsszák. Az első felvonás után

a Hegyek alján opera híres intermezzóját játssza a zenekar, melyre különösen felhívja a közönség figyelmét a színház igazgatósága. A Hegyek alján operát Várady karnagy vezényli és Parlagi igazgató rendezi.

— Délutáni előadások. Szombaton délután mérsékelt helyárakkal a János vitéz kerül színre. Vasárnap délután pedig ugyancsak mérsékelt helyárakkal a Szatmbul rózsája, a nagyszerű táncos operett lesz a színház műsorán.

— Három grácia. Vasárnap este lesz a színház műsorán az idei szezon egyik legmunkátságosabb szövegű és legkedvesebb zenéjű táncos operettje: a Három grácia, melynek minden egyes szerepét a bemutató előadás szereplői játsszák rendes helyárak mellett. A zenekart Szathmáry karnagy vezényli.

— Pompadour. Fali Leó gyönyörű muzsikája operettjét hosszabb pihenés után a jövő héten újra műsorra tűzi az igazgatóság a bemutató előadás szereplővel. Ugy erre az előadásra, mint Sik Rezső és Harasztos Gusztáv vendégjátékaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

SZÉPSEGNIBÁIT tökéletesen eltávolíthatja, arcbaját, száját, szemöldökét végleg, utónymok nélkül **D. Sternberg Helén** kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bémer)-ter 3. L em.

ELADO

12 személyes porcellán, 12 személyes ezüst étkező szerviz. Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 30 sz. jobbra, Szász.

OPERÁK OPERETTEK
DAL · TÁNC · KUPLE · ÚJDONSÁGOK

HEGEDÜS
HIRLAPIRODA
ZENEMŰVÉSZI KÖNYVTÁR

DENGELEGI ÁRMEN

Bádogos és vízvezeték szakiparos

Vízvezetési felszerelésekben

állandó nagy raktár

Központi lerakat:

Sztrada Sf. Ladislau (Körös-utca)

Telep:

Sztrada Clujului (Kolozsvári-utca)

Telefon sz. 6-71. Telefon sz. 5-79.

Szabónok figyelmébe!

Grande Revue

ősz-téli száma megérkezett a Hegedűs Hirlapirodába

Kertiernyő

érkezett. — **Rosenberg Testvérek**
Nicolae Jorga
(Zöldfa-utca) 8

Levelezés

Imbi. Szerencsésen meg-
keresem. Rengeteg a dol-
gom, mert Bandi ma el-
utazik. Ma szüregyöttem,
de még írok is. Csakol
mindnyájukat Gusztu.

Reis. elkallba utazásra
utazást keres urinó. Cim
a kiadóban. 927

Oktatás

Sejda lyceumi tanulókat,
polgáristákat javító-vizs-
gára előkészíték. Cim a
kiadóban. 911

Alkalmazás

Vámdeklarációs perfect ro-
man-magyar megfelelő ál-
tást keres. Cim a kiadó-
ban. 882

Ügyes rikkans fiukat az
Ésítlap árusításához fel-
vezünk. Cim a Hegedüs
Hirlapiroda. 915H

Jól főző mindenes azon-
nali belépésre kerestetik
magas fizetéssel. Kun, Str.
Aurel Vlacu (Vámház-u.)
51. l. em. 939

Keresünk ügyes, szervező-
képes kereskedőket üzlet-
vezetőnek Erdély nagyobb
városaiba, lehetőleg not-
lent. Singer Bourne Co
Str. Avrami Iancu No. 16.
(Köcsuth). 942H

Mindenest, ki jól főz ke-
resék és hó végére, eset-
leg jóvó hó elsejére. Je-
lentkezés délután 5-7-ig
Biro igazgatónénál Str.
Monastiri (Zárda-u.) 1 sz.
em. let. Kapucinus-utca
mellett. 932

A háztartás minden ágá-
ban jártas középkorú, in-
teligens nő, magános uri
házhoz vagy családhoz ház-
vezetőnek ajánlkozik, —
esetleg vidékre is. Cim a
Hegedüs Hirlapirodában.

Adás-vétel

Eladó ház 100.000 Leiert,
Fecske-ucca 3. sz. Érte-
kezni Str. Riului (Vitez-u.)
23. sz. 923

Biedermayer zongora elá-
dó Str. Jókai Mór-ucca
16. sz. d. e. 8-10-ig. 938

Ebédiasztal, ruhaszekrény
olcsón eladó. Str. Pesca-
ruui (Halász-u.) 31. 922

Eladó nehéz tölgyfa háló-
szobabutor. Strada Postei
(Uri-utca) 17., harmadik
ajtó, baloldal. 941H

Eladó Olasz központjában
két négyszobás igen szép
parkettes lakásból álló ur-
ház, parkírozott udvarral,
egyik lakás azonnal, más-
sik cserelakás ellenében
azonnal elfoglalható. Vél-
telár egymillió lei. Ked-
vező fizetési feltétel. Nagy
állomás mellett ötszobás
modern villa, nagy kerttel,
azonnal elfoglalható, öt-
százötvenezer lei. Olasz-
ban emeletes ház, három-
szobás, fürdőszobás el-
fogalható lakással, hat-
százötvenezer lei. Hodossy
Miklós-utca 18. számú, jól
épitett háromszobás pol-
gári ház, esetleg elfogal-
ható lakással minden el-
fogadható árt. FELEDI
Sándor ingatlanérkeztető
irodájára Str. I. C. Bratianu
(Szaniszló-utca) 1. sz. 74

ELSZAKITHATATLAN

KEK MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK
„INDUSTRIA” RUHAÜZEM
ORA DE A-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkompli-
káltabbig kilógástalanul

TISZAY

végzi Strada Alexandrii (Teleky-
utca) 9. szám alatt

Jólányos árak Preciz munka.

Kézimunkához apró-koc-
kás papír, egészen nagy ívek-
ben kapható a Hegedüs
Hirlapirodában. 944H

Veszünk

autókat, szőnyegeket
teljes lak- és iroda beren-
dezéseket, Wertheim kasz-
szát, zongorát, csillárokat,
porcellánokat, régiségeket
stb. Meghívásra hazhoz
megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség-
kereskedők Str. General
Moseanu (Mezey Mihály-
utca) 10

Eladó ház

két utcára nyíló, elfog-
lalható két szoba, elő-
szoba, fürdőszobás la-
kással, nagy kerttel,
olcsón eladó.

Értekezhetni:
Rosenberg
festékkészletében,
Rimanóczi utca 2. sz.

Jól bevezetett
ügynököt
cukorka és fűszer szakmában
azonnali belépésre keresünk
Cim a kiadóban

Használt bála abroncsot

magas árban vesz a

Sonnenfeld-nyomda

Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-
utca) 6. szám.

JEGETTISZÍTÓ
ÜZLET. BAZAR, ÉPÜLET
SZÍNHÁZ OLDAL
ELVÁLLAL
RUHAÉRTESÍTÉST ÉS
VASALÁST
BORGOS SÁMUEL

Eladó

kicsi szőlő, nagyon szép 3 szoba
konyhás, télen is lakható nyara-
lóval, mely teljesen új, modern
épület. Terrasz, kocsiszin istálló,
pince, kerek kúttal. — Eladó
2 és fél katasztrális hold szántó-
föld egy szoba konyhás cserép-
tetős házzal. Mindkettő közel a
városhoz. — Értekezhetni:

Kortsmáros Lászlónál

Strada I. C. Bratianu No. 22,
Szaniszló-utca 22 szám.

KERJENÉK MINDENÜT

PIERRE
BOROTVAPENGÉKET

TISZTA ACÉTBOL ÉRZÉKEVEK
LEGFINOMABB ÉS LEGOLCSÓBB

PRIMA FABRICA
DE APARATE SI LAME DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

No. 186—1924 afaceri.

Publicațiune de licitație

Aducem la cunoștință că la recercarea
Domnului Iosif Spitz comerciant domiciliat în
Oradea-Mare Strada Cuza Vodă No. 9. se va
vinde la licitație publică pe lângă intervenirea
subsemnatului notar public Dr. Gheorghe Po-
poviciu în biroul propriu din Oradea-Mare
Strada Rimanóczy No. 5. et. I., la 22 Iulie
1924 ora 16, în baza §-ului 306 din Codul
Comercial, în rizicul, dauna și cheltuielile de-
bitorului amanetar, următoarele obiecta ama-
netate.

1. Uua bundă orășenească cu blană, pe
lângă prețul de strigare 25000 Lei, ca vadiu
este a se depune la acest obiect 4000 Lei.
2. Tacămuri, — cari în contractul de gaj
sunt afirmate prin debitorului amanetar, de ar-
gint — și anume:

- 4 cutite de masă,
- 4 cuțite mai mici,
- 6 lingurițe pentru cafea,
- 6 lingurițe mai mici pentru cafea,
- 2 ținătoare de zahăr cu trei picioare,
- 6 furculițe pentru masă,
- 7 furculițe mici pentru masă,
- 2 lingurițe mici pentru zahăr,
- 4 linguri,
- 1 lingură mai mare,
- 1 lingură mare pentru supă,
- 2 linguri mai mici; în prețul de stri-
gare 5000 Lei; ca vadiu se va depune la
aceste obiecte 1000 Lei, și se vor vinde aceste
impreună.

Obiectele amanetate, în cât prețul de stri-
gare, ori mai mult decât acesta nu se va oferi,
se vor vinde și sub prețul de strigare — ce-
luia, care va oferi mai mult.

Cumpărătorul este obligat a înregi la mo-
ment vadiul, la prețul de adjudecare și este
dator imediat a plăti peste prețul de adju-
dare și taxa de înregistrare, precum și toate
impozitele obicinuite către Stat, astfel și taxa
sau impozitul de lux dacă se va recere.

Obiectele de vânzare se pot vedea zilnic
până în ziua licitațiunei, la ora 16-18, la lo-
cuința creditorului amanetar, Iosif Spitz în
Oradea-Mare Strada Cuza Voda No. 9.

Pentru calitatea și vițile obiectelor de vân-
zare nu se ia nici o garanție.

Oradea-Mare la 17 Iulie 1924.

Dr. Gheorghe Popoviciu,

notar public regal.

Érkezett nagyon szép

filé csipke-betét

nagy mennyiségben.

SZÁSZ, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30, jobbra

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Perzsaszőnyeg

készítéséhez garantált nap-
álló mosható gyapjúfonalat
minden min. gyapb és szín-
en legelősebb gyári árban
azonnal raktárról szállít

„ORIENT”

perzsaszőnyeg szővőgá-
r Simion Silvaniei.

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

BÁDOGOS

és vízvezeték szerelő

MŰHELYEMET

MEGNYITOTTAM

Elvállalok minden ezen
szakmába vágó mun-
kák jutányos árak
mellett.

FISCHER M.

Episc. Pável-utca 18

Különfélék

Egyszerű női ruhák 100,
elegánsak 150—300 leiert,
férfi seym ingek és fe-
hérmintek olcsón és iz-
lésesen készülnek. Nügesz-
tálap 100—62, Schwaicz-
ház. 805

Teleky-utca 22 számú ház
eladó. Értekezni Kardosné
Szilágyi-utca 9. 935

Bizományba fogadok por-
cellán, kézimunkákat, fe-
hérmint. Szász, Rákóczi-
ut 30, jobbra. 823 H.

Jömeneteli vidéki timár-
üzemhez társat keresek
100—150 000 Lei befekte-
téssel, szakképzettség nem
fontos. Cim a kiadóban.
928

Pénzközlősen betáblázásra,
bármilyen biztosítékra
azonnal kapható. Külön-
bejárati szobákat, laká-
sokat leggyorsabban köz-
vetítünk. Iroda Pável-u. 5
933

Egy jókarban levő hosszú
zongora bérbeadó. Strada
Bajza-utca 7. 935

Utlevél, bérlet és bármily
igazolványhoz szükséges
fénycépek, Nagyvárad ter-
ületén legolcsóbban, 20
leittől kezdve készülnek
Zenker fénycépszéknél, Str.
I. C. Bratianu (Szaniszló-
utca) 25. Felvételek este
fél 8-ig.

Személyautó, 24 lóerős,
könnyű, kitérő karban, elá-
dó. Cim a Hegedüs Hir-
lapiroda. 897H

24% kamatra keresünk
magánpénzt teljes fedezet-
tel, Adásveteli Rtg. Parcul
Traian (Széchenyi-rt) 24.
Értesítés délután. 4

2 pocogó kutyát keresünk
megvételre. — Sonnenfeld
Adolf r.-t., Prințul Carol
(Szilágyi Dezső-u.) 6. 818

Magánház központ elő-
kelő utcájában átvehető
lakással eladó. Feltételek
dr. Faragó Sándor ügyvéd-
nél, Str. Ep. Pavel-ucca 22.
918

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.